

*20 lat współpracy gmin
let spolupráce obcí*

Jeżów Sudecki i Paseky nad Jizerou

UMOWA O PARTNERSTWIE GMIN

Mając na celu wniesienie społeczno-politycznego wkładu w dalszą rozbudowę wspólnego europejskiego domu w pokoju i wolności, przedstawiciele społeczności i Rady Gminy Paseky nad Jizerou w Republice Czeskiej oraz Rady Gminy Jeżów Sudecki w Rzeczypospolitej Polskiej podjęły decyzje o **partnerstwie gmin**

1. Strony umowy postanawiają utrzymywać ze sobą stałe kontakty, jak również stwarzać wielostronne dogodne warunki do współpracy obu gmin.
2. Współpraca realizowana będzie zwłaszcza w dziedzinach:
  - 1) wymiany doświadczeń samorządowych,
  - 2) spraw lokalnych o znaczeniu społecznym, gospodarczym, ekologicznym, socjalnym, kulturalnych,
  - 3) wymiany doświadczeń, wspólnych szkoleń, ćwiczeń i zawodów pomiędzy Ochotniczymi Strażami Pożarnymi.
3. Celem współpracy obu gmin jest zbliżenie ich mieszkańców bez względu na istniejący system społeczny, lepsze poznanie oraz zrozumienie ich historii, tradycji, kultury, gospodarki, życia rodzinnego, szkolnego i społecznego.
4. Wizyty delegacji oficjalnych oraz związków, klubów, stowarzyszeń i podobnych instytucji opierają się na podstawie wspólnej inicjatywy. Wspieranie takich kontaktów ustala każda ze stron umowy odpowiednio do swoich możliwości.
5. Uchwała Rady Gminy Jeżów Sudecki z dnia 26.02.2003 i uchwała Rady Gminy Paseky nad Jizerou z dnia 22 kwietnia 2003 roku wiążą strony umowy i stanowią część składową niniejszej umowy.

Wójt Gminy Jeżów Sudecki
Edward Dudek

Starosta obce Paseky nad Jizerou
Hana Růžičková

Paseky nad Jizerou 24 maja 2003 roku

20-lecie Partnerstwa Gmin Jeżów Sudecki i Paseky nad Jizerou

W 2011 roku życzyłem naszym gminom, by kolejne dziesięć lat zaowocowało jeszcze większą aktywnością, a sukcesy były radością mieszkańców i najlepszym potwierdzeniem słuszności decyzji o partnerskiej współpracy.

I tak na 20-lecie współpracy między gminami Jeżów Sudecki i Paseky nad Jizerou możemy poszczycić się zorganizowaniem 436 spotkań dwu- i trójstronnych, gdyż prawie wszystkie działania były realizowane z naszym wspólnym partnerem – gminą Vierkirchen z RFN. Razem z gminą Paseky przeprowadziliśmy 21 projektów współfinansowanych z Unią Europejską.

Nasza współpraca została doceniona i wyróżniona na forum Euroregionu Neisse – Nisa – Nysa, którego kapituła przyznała naszym gminom następujące nagrody:

- II miejsce w kategorii Partnerstwo Komunalne (2010 rok),
- II miejsce w kategorii Najlepsza transgraniczna współpraca partnerska (2015),
- I miejsce w kategorii Najlepsza transgraniczna współpraca komunalna (2016),
- nagrodę za Największe osobiste zaangażowanie we współpracy transgranicznej (2017), którą otrzymał Edward Dudek.

Jednak dla nas największą nagrodą jest wzajemne poznanie się mieszkańców gmin partnerskich, zawiązane przyjaźnie, wspólne wizyty, działania i wypoczynek.

Niestety po 20 latach współpracy rośnie grono osób, które były filarami i częstymi uczestnikami naszych działań, a które już od nas odeszły. Ciągle jednak pozostają w naszej pamięci. W tym jubileuszowym roku wspomnę zmarłego założyciela chóru z kościoła św. Wacława w Pasekach nad Jizerou, pana Jozefa Waldmanna, którego na początku obchodów 40-lecia chóru uhonorowaliśmy specjalnym dyplomem zawierającym motto, którym pan Jozef kierował się w życiu: Wiara, Patriotyzm i Muzyka.

Cieszę się, że ziarno spotkań i współpracy zakończyło się i trafiło na żyzną glebę otwartości, chęci poznawania, przełamywania barier oraz że nieustajaco przynosi bogate plony.

Mam dużą satysfakcję z tego, że kolejne pokolenia uczniów, muzyków i artystów, sportowców, strażaków, wolontariuszy są chętne i otwarte na dalsze poznawanie się i rozwój partnerstwa.

Cieszę się, że mogłem poznać Paseky nad Jizerou, mieszkańców tej gminy i z radością przekonuję się, że jest jeszcze wiele ciekawych pomysłów do urzeczywistnienia, że wiele miejsc wciąż pozostaje nieodkrytych, tak więc ciąg dalszy naszych wspólnych działań na pewno nastąpi.

Wójt Gminy Jeżów Sudecki
Edward Dudek

20. výročí partnerství obcí Ježów Sudecki a Paseky nad Jizerou

V roce 2011 jsem našim obcím přál, aby se dalších deset let neslo ve znamení ještě více aktivit a aby úspěchy přinášely radost obyvatelům a představovaly to nejlepší potvrzení, že rozhodnutí o partnerské spolupráci bylo správné.

U příležitosti 20. výročí spolupráce mezi obcemi Ježów Sudecki a Paseky nad Jizerou se tak můžeme pochlubit uspořádáním 436 dvou a trojstranných setkání, poněvadž téměř všechny aktivity byly realizovány s naším společným partnerem – obcí Vierkirchen v SRN. Společně s obcí Paseky jsme uskutečnili 21 projektů spolufinancovaných Evropskou unií.

Naše spolupráce byla oceněna a vyznamenána na fóru Euroregionu Neisse – Nisa – Nysa, jehož porota udělila našim obcím tato ocenění:

- 2. místo v kategorii Komunální partnerství (2010),
- 2. místo v kategorii Nejlepší přeshraniční partnerská spolupráce (2015),
- 1. místo v kategorii Nejlepší přeshraniční komunální spolupráce (2016),
- cena pro Osobnost s významným přínosem pro přeshraniční spolupráci (2017), kterou obdržel Edward Dudek.

Pro nás je však nejhodnotnější cenou vzájemné poznávání obyvatel partnerských obcí, navázaná přátelství, společné návštěvy, aktivity a odpočinek.

Po 20 letech spolupráce bohužel přibývá těch, kteří byli oporou a častými účastníky našich aktivit, a kteří už od nás odešli. Stále však zůstávají v naší paměti. V tomto jubilejním roce připomenu zesnulého zakladatele Svatováclavského sboru v Pasekách nad Jizerou, pana Josefa Waldmanna, jehož jsme na počátku oslav 40. výročí sboru ocenili speciálním diplomem s mottem, kterým se pan Josef řídil ve svém životě: Víra, patriotismus a hudba.

Jsem rád, že zrníčko setkávání a spolupráce zakořenilo v úrodné půdě otevřenosti, touze po poznání, prolamování bariér a že neustále přináší cenné plody.

Cítím velké uspokojení nad tím, že další a další generace žáků, hudebníků a umělců, sportovců, hasičů, dobrovolníků jsou ochotny a otevřeny dalšímu vzájemnému poznávání a rozvoji partnerství.

Mám radost, že jsem mohl poznat Paseky nad Jizerou, obyvatele této obce, a s radostí se ujišťuji, že máme před sebou ještě spoustu zajímavých nápadů k realizaci, že mnoho míst zůstává stále neobjevených, takže pokračování v našich společných aktivitách je jisté.

Starosta obce Ježów Sudecki
Edward Dudek

20. Jahrestag der Partnerschaft der Gemeinden Jeżów Sudecki und Paseky nad Jizerou

2011 habe ich unseren Gemeinden gewünscht, dass die nächsten zehn Jahre zu noch mehr Aktivität führen und dass die Erfolge die Einwohner erfreuen und die beste Bestätigung dafür sind, dass die Entscheidung für eine partnerschaftliche Zusammenarbeit die richtige war.

So können wir zum 20. Jahrestag der Zusammenarbeit zwischen den Gemeinden Ježów Sudecki und Paseky nad Jizerou stolz darauf sein, dass 436 bi- und trilaterale Treffen organisiert wurden, da fast alle Aktivitäten mit unserem gemeinsamen Partner, mit der Gemeinde Vierkirchen aus Deutschland, durchgeführt wurden. Gemeinsam mit der Gemeinde Paseky haben wir 21 Projekte durchgeführt, die von der Europäischen Union gefördert wurden.

Unsere Zusammenarbeit wurde auf dem Forum der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa gewürdigt und ausgezeichnet, dessen Jury unseren Gemeinden folgende Preise verliehen hat:

- 2. Platz in der Kategorie Kommunale Partnerschaft (2010),
- 2. Platz in der Kategorie Beste grenzüberschreitende Partnerschaft (2015),
- 1. Platz in der Kategorie Beste grenzüberschreitende kommunale Zusammenarbeit (2016),
- Auszeichnung für das größte persönliche Engagement für die grenzüberschreitende Zusammenarbeit (2017), die Edward Dudek erhielt.

Die größte Auszeichnung für uns ist jedoch die Tatsache, dass die Bewohner der Partnergemeinden sich gegenseitig kennen gelernt haben, die geschlossenen Freundschaften, die gemeinsamen Besuche, Projekte und Freizeitaktivitäten.

Bedauerlicherweise gibt es nach 20 Jahren der Zusammenarbeit eine wachsende Gruppe von Menschen, die Säulen und häufige Teilnehmer unserer Aktivitäten waren, uns jedoch in der Zwischenzeit verlassen haben. Sie bleiben stets in unserer Erinnerung. In diesem Jubiläumsjahr möchte ich an den verstorbenen Gründer des Chores der Wenzelskirche in Paseky nad Jizerou, Herrn Jozef Waldmann erinnern, der zu Beginn der Feierlichkeiten zum 40-jährigen Bestehen des Chors mit einer besonderen Urkunde von uns geehrt wurde, die das Motto enthält, nach dem sich Herr Jozef in seinem Leben gerichtet hat: Glaube, Patriotismus und Musik.

Ich freue mich, dass die Saat der Begegnungen und der Zusammenarbeit aufgegangen ist und einen fruchtbaren Boden der Offenheit, der Lernbereitschaft und des Abbaus von Barrieren gefunden hat und dass sie weiterhin reiche Früchte trägt.

Es ist für mich eine große Genugtuung zu wissen, dass die nächste Generation von Schülern, Musikern und Künstlern, Sportlern, Feuerwehrleuten und Freiwilligen bereit und offen ist, sich gegenseitig kennenzulernen und Partnerschaften zu fördern.

Ich freue mich, dass ich Paseky nad Jizerou und die Bewohner dieser Gemeinde kennen lernen konnte und ich freue mich, dass es noch viele interessante Ideen gibt, die umgesetzt werden können, dass viele Orte noch unentdeckt sind. Somit ist die Fortsetzung unserer gemeinsamen Aktivitäten gesichert.

Bürgermeister der Gemeinde Ježów Sudecki
Edward Dudek

SMLOUVA O SPOLUPRÁCI OBCÍ

S cílem společensko-politického přínosu v další budování společné Evropy v míru a svobodě, zástupci společnosti a Zastupitelstva obce Paseky nad Jizerou v České republice a Zastupitelstva obce Ježów Sudecki v Polské republice se rozhodly uzavřít smlouvu o spolupráci

1. Smluvní strany se zavazují udržovat vzájemné styky a vytvářet mnohostranné podmínky pro spolupráci obou obcí.
2. Spolupráce bude realizována zejména v oblastech:
  - 1) výměny zkušeností v oblasti samosprávy,
  - 2) záležitosti místního významu v oblasti veřejného, hospodářského, ekologického, sociálního a kulturního dění,
  - 3) výměny zkušeností, společných školení, výcviků a závodů mezi Dobrovolnými hasičskými sbory.
3. Cílem spolupráce obou obcí je sblížení jejich obyvatel bez ohledu na stávající společenský systém, lepší poznání a také porozumění jejich historii, tradicím, kultuře, ekonomice, rodinnému, školnímu a společenskému životu,
4. Návštěvy oficiálních delegací a také svazů, klubů, sdružení a podobných institucí se budou uskutečňovat na základě vzájemné iniciativy.
Každá smluvní strana bude, podle svých možností, tyto kontakty příslušně podporovat.
5. Usnesení Zastupitelstva obce Ježów Sudecki ze dne 26.02.2003, a usnesení Zastupitelstva obce Paseky nad Jizerou ze dne 22 dubna 2003 zavazují smluvní strany a jsou součástí této smlouvy.

Starosta obce Paseky nad Jizerou
Hana Růžičková

Wójt Gminy Ježów Sudecki
Edward Dudek

Paseky nad Jizerou 24. mája 2003 roku

V lidském životě se prvních 20 let označuje jako období dětství a dospívání. Stejně tak můžeme nazvat i uplynulých 20 let vzájemné mezinárodní spolupráce obcí Paseky nad Jizerou a Ježów Sudecki.

Z počátku naší spolupráce před dvaceti lety jsme společně poznávali nové přátele a nové zvyklosti a tradice na obou stranách hranice. Seznamovali jsme se navzájem s našimi mateřskými jazyky, objevovali shody a v mnohých případech i naprosté (někdy i humorné) rozdíly našich jazyků. Poznávali jsme krásy a zajímavosti našich obcí a postupně jsme zjišťovali, že všude je chleba o dvou kůrkách a že bez nadšení a práce místních obyvatel by záměr spolupráce zůstal jen pouhým prohlášením na papíře.

Dnes naše partnerství vychází ze zájmu obou stran spolupracovat. Zvykli jsme si na spolupráci a považujeme ji za běžnou součást života obou našich obcí. Pro soudržnost našeho partnerství má zásadní význam množství malých projektů „people to people“, které jsou uskutečňovány za finanční podpory ze zdrojů Evropské unie. Ať už se jedná o partnerství hasičů, sportovců, seniorů či místních samospráv – každý z těchto projektů je malým kamínkem v mozaice společného soužití v příhraničním regionu.

Při této příležitosti bych chtěla poděkovat všem, kteří se na spolupráci v uplynulém dvacetiletém období podíleli a věnovali svoje síly a svůj čas realizaci nepřeberného množství společných akcí. Přeji nám všem, abychom si i v další etapě naší spolupráce zachovali vzájemné přátelské vztahy nejen na úrovni obcí ale i na úrovni osobní a společně realizované akce byly potěšením pro občany obou obcí.

Hana Růžičková
starostka obce Paseky nad Jizerou

Pierwsze 20 lat w życiu człowieka to okres dzieciństwa i dojrzewania. Podobnie możemy powiedzieć o minionych 20 latach wzajemnej współpracy międzynarodowej gmin Paseky nad Jizerou oraz Jeżów Sudecki.

Na początku naszej współpracy przed dwudziestoma laty po obydwu stronach granicy wspólnie poznawaliśmy nowych przyjaciół, obyczaje oraz tradycje. Wzajemnie poznawaliśmy swoje języki ojczyste, odkrywaliśmy ich podobieństwa, a w wielu przypadkach również zupełnie (czasem też zabawne) przeciwnieństwa. Poznawaliśmy piękno naszych gmin oraz ciekawostki z nimi związane i stopniowo zauważaliśmy, że każdy medal ma dwie strony, że bez zapachu i pracy lokalnych mieszkańców plan współpracy pozostałyby jedynie pustą deklaracją na papierze.

Dzisiaj nasze partnerstwo opiera się na zaangażowaniu we współpracę każdej ze stron. Przyzwyczailiśmy się do wspólnej pracy i traktujemy ją jako nieodłączną część życia naszych gmin. Dla spójności naszego partnerstwa zasadnicze znaczenie ma szereg małych projektów „people to people”, realizowanych dzięki wsparciu finansowemu ze środków Unii Europejskiej. Niezależnie od tego, czy mówimy o partnerstwie strażaków, sportowców, seniorów czy też samorządów lokalnych – każdy z tych projektów stanowi niewielką część dużego projektu wspólnego funkcjonowania w regionie przygranicznym.

Przy tej okazji chciałbym podziękować wszystkim, którzy w ciągu minionych dwudziestu lat angażowali się we współpracy oraz poświęcali swoją energię i czas na realizację wielu wspólnych wydarzeń. Życzę nam wszystkim, abyśmy również w kolejnym etapie naszej współpracy utrzymali przyjacielskie relacje nie tylko na poziomie współpracy gmin, lecz także w życiu prywatnym, oraz aby wspólnie realizowane imprezy cieszyły mieszkańców obydwu gmin.

Hana Růžičková
Wójt Gminy Paseky nad Jizerou

Im menschlichen Leben sind die ersten 20 Jahre als Zeit der Kindheit und des Heranwachsens gekennzeichnet. Ebenso lassen sich auch die vergangenen 20 Jahre der gegenseitigen internationalen Zusammenarbeit der Gemeinden Paseky nad Jizerou und Jeżów Sudecki bezeichnen.

Seit Beginn unserer Zusammenarbeit vor zwanzig Jahren lernten wir gemeinsam neue Freunde sowie neue Bräuche und Traditionen auf beiden Seiten der Grenze kennen. Wir machten uns gegenseitig mit unseren Muttersprachen vertraut und entdeckten dabei Ähnlichkeiten und in vielen Fällen auch (manchmal humorvolle) Unterschiede. Wir lernten die Schönheit und interessante Einzelheiten unserer Gemeinden kennen und stellten nach und nach fest, dass überall mit Wasser gekocht wird und dass ohne den Enthusiasmus und die Arbeit der örtlichen Bevölkerung die Absicht zur Zusammenarbeit nur eine Erklärung auf dem Papier bleiben würde.

Heute basiert unsere Partnerschaft auf dem Engagement beider Seiten an einer Zusammenarbeit. Wir haben uns an die gemeinsame Arbeit gewöhnt und betrachten sie als einen untrennbar Bestandteil des Lebens unserer Gemeinden. Für die Nachhaltigkeit unserer Partnerschaft hat eine Reihe kleiner, von der EU geförderter People-to-People-Projekte grundsätzliche Bedeutung. Egal, ob es sich um Partnerschaften von Feuerwehrleuten, Sportlern, Senioren oder der örtlichen Selbstverwaltungen handelt – jedes dieser Projekte ist ein kleines Steinchen im Mosaik des gemeinsamen Zusammenlebens in der Grenzregion.

Bei dieser Gelegenheit möchte ich allen danken, die sich an der Zusammenarbeit in den vergangenen zwanzig Jahren beteiligt haben und ihre Kraft und Zeit in den Dienst der Realisierung einer großen Anzahl gemeinsamer Vorhaben gestellt haben. Ich wünsche uns allen, dass wir auch auf der nächsten Etappe unserer Zusammenarbeit die gegenseitigen freundschaftlichen Beziehungen nicht nur auf der Ebene der Zusammenarbeit der Gemeinden sondern auch im Privatleben bewahren und dass gemeinsam durchgeführte Aktionen die Bürger beider Gemeinden erfreuen.

Hana Růžičková
Bürgermeisterin der Gemeinde Paseky nad Jizerou

Gmina Jeżów Sudecki

Chrośnica, Czernica, Dziwiszów, Janówek, Płoszczyna, Siedlęcin, Wrzeszczyn i sam Jeżów Sudecki, usytuowane w Górzach Kaczawskich i na Pogórzu Izerskim, tworzą razem gminę Jeżów Sudecki. Są to wsie o typowej dla tej części Sudetów zabudowie łańcuchowej.

Jedną z zagród ją tworzących jest Dom Gwarków w Jeżowę Sudeckim, wzniesiony w 1601 r. Pierwotnie służył jako karczma dla górników poszukujących niegdyś w okolicy złota i srebra.

Zabytkiem o zupełnie innym charakterze jest Wieża Książęca w Siedlęcinie, której budowę rozpoczęto w l. 1313-1314. Zachowały się w niej wykonane ok. połowy XIV w. polichromie, ukazujące przygody rycerza Okrągłego Stołu sir Lancelota z Jeziora i historię jego romansu z królową Ginewrą. To jedyne na świecie średniowieczne malowidła ścienne, zachowane w miejscu swego powstania, obrazujące fragment legend arturiańskich.

Obec Jeżów Sudecki

Chrośnica, Czernica, Dziwiszów, Janówek, Płoszczyna, Siedlęcin, Wrzeszczyn i samotny Jeżów Sudecki se nacházejí v Kačavských horách a na Frýdlantské pahorkatině, a dohromady tvoří obec s rozšířenou působností Ježów Sudecki. Jedná se o lesní lánové vsi, což je pro tuto část Sudet typické.

Jednou z usedlostí, která ji tvoří, je Dům horníků (Dom Gwarków) v Ježowě Sudeckém postavený v roce 1601. Původně sloužil jako krčma pro horníky, kteří kdysi hledali v okolí zlato a stříbro.

Památkou úplně jiné povahy je Knížecí věž (Wieża Książęca) ve vsi Siedlęcin, jejíž výstavba započala v letech 1313-1314. Dochovaly se v ní malby vytvořené kolem poloviny 14. stol., které zobrazují dobrodružství rytíře kulatého stolu sira Lancelota od jezera a příběh jeho milostného románu s královnou Ginevrou. Jsou to jediné středověké nástěnné malby na světě zachovalé v místě svého vzniku, které zobrazují část artušovských legend.

Gemeinde Jeżów Sudecki

Die Ortschaften Chrośnica, Czernica, Dziwiszów, Janówek, Płoszczyna, Siedlęcin, Wrzeszczyn und Jeżów Sudecki selbst, die im Bober-Katzbach-Gebirge und im Isergebirgsvorland liegen, bilden zusammen die Gemeinde Jeżów Sudecki. Es handelt sich um Dörfer, die für diesen Teil der Sudeten typische Kettenbebauung repräsentieren.

Eines der Gehöfte, die sie bilden, ist das Haus der Bergleute in Jeżów Sudecki, das 1601 erbaut wurde. Ursprünglich diente es als Gasthaus für Bergleute, die in der Gegend nach Gold und Silber suchten.

Ein Denkmal ganz anderer Art ist der Fürstenturm in Siedlęcin, mit dessen Bau 1313-1314 begonnen wurde. Es haben sich dort Wandmalereien aus der Mitte des 14. Jahrhunderts enthalten, die die Abenteuer von Lancelot vom See, Ritter der Tafelrunde, und die Geschichte seiner Romanze mit Königin Guinevere darstellen. Es handelt sich um die weltweit einzigen mittelalterlichen Wandmalereien, die an ihrem Ursprungsort erhalten geblieben sind und ein Fragment der Artuslegende zeigen.

Średniowiecznym zabytkiem jest także grodzisko w Płoszczynie, datowane na poł. XIII w., nazywane „zamkiem przejściowym”, który strzegł niegdyś tutejszych górniczych terenów, czy zespół krzyży pojednania przy kościele w Chrośnicy.

Młodszą metryką ma renesansowy zespół pałacowo-parkowy w Dziwiszowie czy neorenesansowy pałac w Czernicy.

Uroki gminy nie kryją się jednak wyłącznie w zabytkach. Obszar położony wzdłuż rzeki Bobr między Jeziorem Modrym przy schronisku Perła Zachodu a Jeziorem Pilchowickim objęty jest ochroną Parku Krajobrazowego Doliny Bobru. Prowadzi tędy m.in. szlak żółty z Jeleniej Góry do Wojcieszowa, Szlak Zamków Piastowskich oraz Euroregionalny Szlak Rowerowy ER-6. Również miłośnicy spływów kajakowych, choćby w Siedlęcinie znajdą dla siebie przytulną przystań.

Przygoda czeka i na stokach Góry Szybowcowej, gdzie silne prądy wznoszące przyciągają lotniarzy, paralotniarzy i miłośników modeli latających. Dodatkowo z jej płaskiego szczytu, rozpościera się wspaniały widok na Kotlinę Jeleniogórską i Karkonosze. Szerokie panoramy oferuje także Łysa Góra w Dziwiszowie.

Středověkou památkou je také hradiště ve vsi Płoszczyna, které se datuje do pol. 13. stol. a bývá nazýváno „hradem přechodného typu“, jenž kdysi strážil zdejší hornická území, anebo skupina smírčích křížů u kostela ve vsi Chrośnica.

Mladšího data je renesanční zámecký a parkový areál ve vsi Dziwiszów či novorenesanční zámek v Czernici.

Půvaby obce se však neskrývají pouze v památkách. Oblast ležící podél řeky Bobr mezi Modrým jezerem u boudy Perla Západu (Perla Zachodu) a Pilchowickou přehradní nádrží spadá do ochrany v rámci Chráněné krajinné oblasti Údolí Bobru. Vede tudy mj. žlutá turistická trasa z Jelení Hory do Wojcieszowa, Stezka piastovských hradů a také Euroregionální cyklotrasa ER-6. Pohodlný přístav tu najdou také vodáci, třeba už v Siedlęcinu.

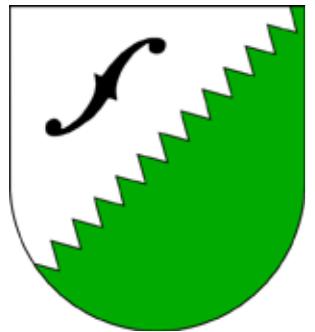
Dobrodružství čeká i na stráních Větroňové hory (Góra Szybowcowa), kam silné stoupavé proudy přitahují rogalisty, paraglidiсты a milovníky létajících modelů. Z jejího plochého vrcholu se navíc rozprostírá krásný pohled na Jelenohorskou kotlinu a Krkonoše. Široké panoráma nabízí také Lysá hora (Łysa Góra) ve vsi Dziwiszów.

Ein weiteres mittelalterliches Denkmal ist die Siedlung in Płoszczyna, die auf die Mitte des 13. Jh. datiert und als „Übergangsburg“ bezeichnet wird. Sie hat einst das hiesige Bergaugebiet bewacht. Zu weiteren interessanten Denkmälern gehört auch die Gruppe der Versöhnungskreuze an der Kirche in Chrośnica.

Die Schloss- und Parkanlage aus der Zeit der Renaissance in Dziwiszów oder das Neorenaissance-Schloss in Czernica sind jüngeren Datums.

Die Reize der Gemeinde sind jedoch nicht nur in den Denkmälern verborgen. Das Gebiet entlang des Flusses Bober zwischen dem Modry-See in der Nähe der Herberge Perla Zachodu und dem Pilchowice-See steht unter dem Schutz des Landschaftsschutzpark Bortat. Hier führt unter anderem der gelbe Wanderweg von Jelenia Góra nach Wojcieszów, der Wanderweg der Piasten-Burgen und die Euroregionale Radwanderroute ER-6. Auch die Kanufahrer finden in Siedlęcin einen gemütlichen Hafen.

Das Abenteuer wartet auch an den Hängen des Schieferbergs, wo starke Aufwärtsströmungen Drachenflieger, Gleitschirmflieger und Liebhaber von Flugmodellen anlocken. Außerdem hat man von seiner flachen Spitze einen herrlichen Blick auf das Hirschberger Tal und das Riesengebirge. Herrliche Panoramen bietet auch der Blessenberg in Dziwiszów.

Gmina Paseky nad Jizerou

Gmina usytuowana jest na granicy czeskiego Karkonoskiego Parku Narodowego i Obszaru Chronionego Krajobrazu Góry Izerskie. Jej pierwsi osadnicy (wieś założona została prawdopodobnie w XVI w.) pracowali w kopalniach srebra i przy pozyskiwaniu drewna dla okolicznych hut szkła. Z czasem głównym źródłem utrzymania stało się rolnictwo górskie, tkactwo chałupnicze i prace przy produkcji biżuterii dla zakładów w Jabloncu nad Nisou.

Gmina podzielona jest na trzy części: Makov, Hořensko (Hoření Paseky) oraz Havírna. Najniżej położona jest Jizera – 476 m n.p.m., a najwyższa Biała Skała – 964 m n.p.m. Znajduje się tutaj barokowy kościół św. Wacława z cmentarzem, z którego roztača się widok na zachodnie Karkonosze. Dominuje tu pomnik Věnceslava Metelki, patriota czeskiego, pomocnika nauczyciela, ludowego uczonego, lutnika i założyciela karkonoskiej szkoły lutniczej, której kontynuatorzy cenieni są na całym świecie. W filii Muzeum Karkonoskiego KRNAP – Památník zapadlých vlastenců (Pomnik Zapomnianych Patriotów) w dawnej plebanii znajdują się wystawy poświęcone m.in. życiu i twórczości Metelki, w tym osobne o karkonoskiej szkole lutniczej, historii czy życiu kulturalnym Pasek. Ciekawostką jest, że na podstawie dzienników Metelki, K.V. Reis napisał powieść *Zapadlí vlastenci*, w której Paseky nazywane Pozdětín zostały rozsławione w czasie odrodzenia narodowego w Czechach.

Gemeinde Paseky nad Jizerou

Die Gemeinde liegt an der Grenze des tschechischen Nationalparks Riesengebirge und des Landschaftsschutzgebiets Isergebirge. Die ersten Siedler (das Dorf wurde wahrscheinlich im 16. Jahrhundert gegründet) arbeiteten in den Silberminen und bei der Holzgewinnung für die örtlichen Glashütten. Im Laufe der Zeit wurden die Berglandwirtschaft, die Heimweberei und die Arbeit bei der Schmuckherstellung für die Fabrik in Jablonec nad Nisou zur Haupteinnahmequelle.

Die Gemeinde ist in drei Teile gegliedert: Makov, Hořensko (Hoření Paseky) und Havírna. Der erste Teil liegt am niedrigsten Punkt und beginnt am Izera-Fluss (476 m ü.d.M.). Der höchste ist Bělá Skála (964 m ü.d.M.). Hier befindet sich die barocke Wenzelskirche mit dem Friedhof, von dem sich ein Blick auf das westliche Riesengebirge erstreckt. Dominiert ein Denkmal an Věnceslav Metelka, einen tschechischen Patrioten, Lehrerhelfern, Volkskundler, Geigenbauer und Gründer der Riesengebirgsgeigenbauschule, deren Nachfolger in der ganzen Welt hoch angesehen sind. Eine Zweigstelle des Riesengebirgsmuseums KRNAP – Památník zapadlých vlastenců (Gedenkstätte für vergessene Patrioten) im ehemaligen Pfarrhaus beherbergt Ausstellungen über das Leben und Wirken von Metelka, darunter eine separate Ausstellung über die Riesengebirgsgeigenbauschule, über die Geschichte oder über das kulturelle Leben von Paseky. Interessant hierbei ist die Tatsache, dass K.V. Reis auf der Grundlage der Tagebücher von Metelka den Roman *Zapadlí vlastenci* schrieb, in dem Paseky, genannt Pozdětín, während der tschechischen nationalen Wiedergeburt berühmt wurde.

Obec Paseky nad Jizerou

Obec se nachází na hranicích Krkonošského národního parku a Chráněné krajinné oblasti Jizerské hory. Její první osadníci (ves byla pravděpodobně založena v 16. stol.) pracovali ve stříbrných dolech a těžili dřevo pro okolní sklárny. Postupem času se hlavním zdrojem obživy stalo horské zemědělství, domácí tkalcovství a práce na výrobě bižuterie pro továrnu v Jablonci nad Nisou.

Obec se skládá ze tří částí: Makov, Hořensko (Hoření Paseky) a Havírna. Nejnižším bodem je Jizera – 476 m n.m., nejvyšše položená je Bělá skála – 964 m n.m. Nachází se zde klasicistní kostel sv. Václava se hřbitovem, od něhož se nabízí pohled na západní Krkonoše. Dominantou hřbitova je pomník Věnceslava Metelky, českého patriota, učitele, písma, houslaře a zakladatele krkonošské houslařské školy, jejíž pokračovatelé jsou ceněni po celém světě. V Krkonošském muzeu Správy KRNAP – Památníku zapadlých vlastenců v bývalé faře se nachází expozice věnované mj. životu a tvorbě Metelky, a to včetně samostatné expozice o krkonošské houslařské škole, historii či kulturním životě Pasek. Zajímavostí je, že podle zápisů Metelky napsal K. V. Rais román *Zapadlí vlastenci*, v němž se Paseky nazývané Pozdětín proslavily v době českého národního obrození.

Hořensko wznosi się na północ ku najwyższej położonym zabudowaniom, nazywanym Na Vysrkové. Malownicze chałupy rozsiane są po zboczach, tworząc czasem większe skupiska. Z miejsca nazywanego *Spálená hájenka* roztacza się widok na Karkonosze. Zbocza Hořenska to także raj dla narciarzy zjazdowych i biegowych. Działa tu kilka wyciągów, a trasy mają różny stopień trudności. Od górnej stacji wyciągu wiodą też ścieżki do Bílé skaly i wieży Štěpánka, skąd roztačają się panoramy na szczyty Karkonoszy i Góry Izerskie.

Havírna zaś to typowa górska osada, leżąca na stromym łąkowym zboczu między Mechovicą i Hromovką. Dziewicza przyroda i cisza są jej niewątpliwymi atutami.

Przez Paseky nad Jizerou biegną dwa szlaki turystyczne: zielony z Jablonca nad Jizerou oraz niebieski z Vysokiego nad Jizerou w kierunku Kořenova.

Hořensko se zvedá severně k nejvíše ležícím stavbám nazývaným Na Vysrkově. Malebné chaloupky jsou rozesety po stráničích, někdy vytvářejí větší skupiny. Z místa zvaného *Spálená hájenka* se nabízí pohled na Krkonoše. Stráně Hořenska jsou také rájem pro sjezdáře i běžkaře. Je zde v provozu několik lyžařských vleků a tras s různým stupněm obtížnosti. Od horní stanice vleku vedou také trasy k Bílé skále a rozhledně Štěpánka, odkud se rozprostírá panorama vrcholků Krkonoš a Jizerských hor.

Havírna je pak typická horská osada ležící ve strmém lučinatém svahu mezi Mechovicí a Hromovką. Panenská příroda a ticho jsou jejimi nepochybýnnými přednostmi.

Obyci Paseky nad Jizerou vedou dvě turistické trasy: zelená z Jablonce nad Jizerou a modrá z Vysokého nad Jizerou směrem na Kořenov.

Hořensko erhebt sich im Norden bis zu den höchsten Gebäuden, die Na Vysrkové genannt werden. Die malerischen Bauernhäuser liegen verstreut an den Hängen und bilden manchmal größere Ansammlungen. Der Ort *Spálená hájenka* bietet Ausblicke auf das Riesengebirge. Die Hänge von Hořensko sind auch ein Paradies für Skifahrer und Skilangläufer. Es sind mehrere Skilifte in Betrieb und die Pisten haben unterschiedliche Schwierigkeitsgrade. Von der oberen Station des Skilifts führen auch Wege zur Bílá Skála und zum Štěpánka-Turm, von wo aus man einen Panoramablick auf die Gipfel des Riesengebirges und auf das Isergebirge hat.

Havírna ist eine typische Bergsiedlung, die an einem steilen Wiesenhang zwischen Mechovica und Hromovka liegt. Die unberührte Natur und die Stille sind ihre unbestrittenen Vorzüge.

Zwei Wanderwege führen durch Paseky nad Jizerou: der grüne Weg von Jablonec nad Jizerou und der blaue Weg von Vysoké nad Jizerou in Richtung Kořenov.

Gmina Vierkirchen

Gmina została utworzona w wyniku reformy administracyjnej w 1994 r. z gmin Arnsdorf-Hilbersdorf, Buchholz i Melaune. Jej nazwa nawiązuje do czterech kościołów usytuowanych we wsiach Arnsdorf, Buchholz, Melaune i Tetta. Wizerunki tych świątyń widnieją zresztą w jej herbie. Obejmuje ona dziesięć miejscowości położonych na skraju Pogórza Łużyckiego oraz wzdłuż odnog pasma Königshainer Berge objętego ochroną parku krajobrazowego. Atrakcyjne usytuowanie gwarantuje jej więc dogodne warunki do rozwoju turystyki.

Historycznie gmina leży terenie Śląska, a w XIII w., jeszcze przed niemieckim osiedleniem, żyli tutaj terenie Słowianie. Dowodem tego jest fakt, że wieś Buchholz do 1936 r. nosiła słowiańską nazwę Krischa (wcześniej *Křišow*), a Tetta (luž. Ćetow) do dziś zachowała swoje luzyckie nazewnictwo. Znane są także inne słowiańskie nazwy osad współtworzących gminę, np. Döbschütz (Debšk), Melaune (Měřjow), Prachenau (Prochnow), Rotkretscham (*Čerwjena korčma*). O słowiańskich korzeniach świadczy też pierścieniowy wał obronny w pobliżu Melaune oraz pierwotna forma zamku Döbschützer otoczonego z trzech stron fosą. Jego początki sięgają prawdopodobnie XII w., uważany jest więc za najstarszy zamek Górnego Łużyc.

Obec Vierkirchen

Obec byla vytvořena v důsledku správní reformy v roce 1994, a to z obcí Arnsdorf-Hilbersdorf, Buchholz a Melaune. Svým názvem navazuje na čtyři kostely nacházející se ve vsích Arnsdorf, Buchholz, Melaune a Tetta. Zobrazení těchto svatostánků ostatně zdobí její obecní znak. Obec se skládá z deseti vsí ležících na okraji Šluknovské pahorkatiny a podél odnoží pásma Königshainer Berge, které je chráněnou krajinnou oblastí. Atraktivní umístění tudíž garanteuje obci příznivé podmínky pro rozvoj turistiky.

Historicky leží obec na území Slezska a ve 13. stol., ještě před německým osídlením, zde žili Slované. Důkazem je fakt, že ves Buchholz měla do roku 1936 slovanský název Krischa (dříve *Křišow*), a ve vsi Tetta (luž. Ćetow) se dodnes zachovaly lužické názvy. Známá jsou také další slovanská jména osad patřících k obci, např. Döbschütz (Debšk), Melaune (Měřjow), Prachenau (Prochnow), Rotkretscham (*Čerwjena korčma*). O slovanských kořenech svědčí také kruhový obranný val v blízkosti Melaune a původní podoba hradu Döbschützer obklopeného ze tří stran příkopem. Jeho počátky sahají pravděpodobně do 12. stol., je tedy považován za nejstarší hrad v Horní Lužici.

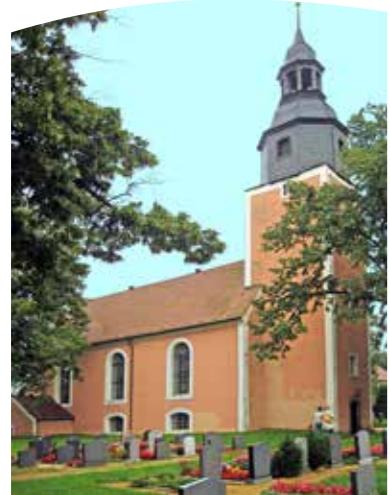
Gemeinde Vierkirchen

Die Gemeinde ist im Zuge der Verwaltungsreform 1994 aus den Gemeinden Arnsdorf-Hilbersdorf, Buchholz und Melaune entstanden. Ihr Name bezieht sich auf die vier Kirchen in den Dörfern Arnsdorf, Buchholz, Melaune und Tetta. Die Abbildungen dieser Gotteshäuser sind auch in ihrem Wappen zu sehen. Die Gemeinde umfasst zehn Dörfer am Rande des Lausitzer Berglands und entlang der Ausläufer des Landschaftsschutzgebietes Königshainer Berge. Ihre attraktive Lage garantiert daher günstige Bedingungen für die Entwicklung des Tourismus.

Historisch gesehen liegt die Gemeinde in Schlesien, und im 13. Jahrhundert, noch vor der deutschen Besiedlung, lebten hier Slawen. Davon zeugt die Tatsache, dass das Dorf Buchholz den slawischen Namen Krischa (früher *Křišow*) hatte und das Dorf Tetta (laus. Ćetow) seinen lausitzischen Namen bis heute beibehalten hat. Auch andere slawische Namen von Siedlungen, die die Gemeinde bilden, sind bekannt, z. B. Döbschütz (Debšk), Melaune (Měřjow), Prachenau (Prochnow), Rotkretscham (*Čerwjena korčma*). Auch der Ringwall nahe Melaune und die ursprüngliche Form der Döbschützer Burg, die auf drei Seiten von einem Wassergraben umgeben ist, zeugen von den slawischen Wurzeln. Ihre Ursprünge gehen vermutlich auf das 12. Jahrhundert zurück, so dass sie als die älteste Burg der Oberlausitz gilt.

Od ponad stu lat tereny te znane są z występującej tu, wysoko cenionej gliny oraz granitu. Kopalnia gliny w Tetta zasila nowoczesny zakład produkcji klinkieru w Buchholz, a kamieniołomy granitu, choćby w Arnsdorf-Hilbersdorf, są źródłem doskonałego kamienia, który posłużył m.in. do budowy stadionu olimpijskiego w Berlinie, hali kongresowej w Norymberdze i budynku RWPG (Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej) w Moskwie. Wyrazem dbałości o rozwój gospodarczy gminy jest także działające w Melaune pole energii wiatrowej.

Przez gminę przebiega fragment europejskiego szlaku pielgrzymkowego – Drogi św. Jakuba. Na miejscu znajduje się też lodowisko i piłkarski stadion.

Více než sto let je toto území známé pro vysoce ceněnou hlinu a žulu, které se zde nacházejí. Hliněný důl u vsi Tetta dodává surovinu do moderního závodu na výrobu slínku v Buchholzi a žulové lomy, jako je třeba ten v Arnsdorf-Hilbersdorfu, jsou zdokonalého kamene, který sloužil mj. k výstavbě berlínského olympijského stadionu, kongresové haly v Norimberku či budovy RVHP (Rady vzájemné hospodářské pomoci) v Moskvě. Projektem pěče o ekonomický rozvoj obce je také pole větrné energie, které je provozu u Melaune.

Oblastí prochází část evropské poutní trasy – Svatojakubské cesty. V místě se nachází také kluziště a fotbalový stadion.

Seit mehr als einem Jahrhundert ist das Gebiet für seinen hochgeschätzten Ton und Granit bekannt. Die Tongrube in Tetta speist die moderne Klinkerproduktionsanlage in Buchholz, und die Granitsteinbrüche (z. B. in Arnsdorf-Hilbersdorf) liefern hervorragendes Gestein, das u. a. für den Bau des Olympiastadions in Berlin, der Kongresshalle in Nürnberg und des Comecon-Gebäudes (Rat für gegenseitige Wirtschaftshilfe) in Moskau verwendet wurde. Das Windenergiefeld in Melaune ist auch ein Ausdruck der Sorge um die wirtschaftliche Entwicklung der Gemeinde.

Durch die Gemeinde führt ein Teil des europäischen Pilgerweges „Jakobsweg“. Vor Ort gibt es auch eine Eisbahn und ein Fußballstadion.

Wspólne działania realizowane w ramach projektów

Poznaniu się, zbliżeniu i wzajemnemu wsparciu służyły wszystkie zrealizowane przez nas projekty. Od tych mniejszych, jak Święto Plonów, Dziwiszów – Dziedzictwo Narodów Śląska, Karkonoski Rajd Gmin Partnerskich czy Szlakiem średnioowiecznego prawa aż po większe (razem z gminą Paseky przeprowadziliśmy 21 projektów współfinansowanych z Unii Europejskiej), jak projekt Euroregionalne Centrum Spotkań Gmin Partnerskich, Euroregionalne Forum Straży Pożarnych, program PHARE CBC Zieloną drogą do Europy czy projekt 10-lecie współpracy gmin Jeżów Sudecki i Paseky nad Jizerou.

Společné aktivity realizované v rámci projektů

Vzájemnému poznávání, sblížení a podpoře sloužily všechny projekty, které jsme realizovali. Počínaje těmi menšími, jako jsou dožinky, Dziwiszów – dědictví národů Slezska, Krkonošský závod partnerských obcí či Po stopách středověkého práva, až po ty větší (společně s obcí Paseky jsme uskutečnili 21 projektů spolufinancovaných Evropskou unií), jako je projekt Euroregionální centrum setkávání partnerských obcí, Euroregionální hasičské fórum, program PHARE CBC Zelená cesta do Evropy či projekt 10. výročí spolupráce obcí Jeżów Sudecki a Paseky nad Jizerou.

Gemeinsame Projektaktivitäten

Alle unsere Projekte haben dazu gedient, damit wir uns kennen lernen, damit wir uns gegenseitig näher kommen und uns gegenseitig unterstützen. Von den kleineren Projekten, wie das Erntedankfest, Dziwiszów - das Erbe der schlesischen Völker, die Wanderung der Partnergemeinden im Riesengebirge oder der Pfad des mittelalterlichen Rechts, bis zu den größeren Projekten (zusammen mit der Gemeinde Paseky haben wir 21 von der Europäischen Union geförderte Projekte durchgeführt), wie das Projekt Euroregionales Begegnungszentrum der Partnergemeinden, Euroregionales Forum der Feuerwehren, das PHARE CBC-Programm „Grüner Weg nach Europa“ oder das Projekt 10. Jahre Zusammenarbeit zwischen den Gemeinden Jeżów Sudecki und Paseky nad Jizerou.

Euroregionalne Forum Straży Pożarnych

Bezpieczeństwo przede wszystkim. Takie podejście naszych gmin widać bardzo dobrze w nader licznych spotkaniach naszych strażaków. Fora strażackie, zjazdy strażackie, wspólne obchodzenie jubileuszy Straży Pożarnej działającej w każdej z partnerskich miejscowości, spotkania komendantów, zawody sportowo-pożarnicze, bicie rekordu Guinessa w tłoczeniu wody na odległość czy spotkania Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych na stałe wpisały się w kalendarium trójstronnej partnerskiej współpracy.

Euroregionální hasičské fórum

Bezpečnost na prvním místě. Tento přístup našich obcí je velmi dobře vidět na obzvláště četném setkávání našich hasičů. Hasičská fóra, hasičské sjezdy, společné oslavy jubileí hasičských sborů působících v každé z partnerských obcí, setkání velitelů, soutěže v požárním sportu, překonávání Guinessova rekordu ve stříkání vody do dálky či setkání mládežnických hasičských týmů se trvale zapsaly do kalendáře trojstranné partnerské spolupráce.

Euroregionales Forum der Feuerwehren

Sicherheit geht vor. Dieser Ansatz unserer Gemeinden lässt sich sehr gut an den sehr häufigen Begegnungen unserer Feuerwehrleute feststellen. Feuerwehrforen, Feuerwehrtreffen, gemeinsame Jubiläumsfeiern der Feuerwehren in den Partnerstädten, Treffen der Feuerwehrchefs, Sport- und Feuerwehrwettbewerbe, der Guinness-Rekord im Pumpen von Wasser über eine bestimmte Distanz oder die Treffen der Jugendfeuerwehrmannschaften sind zu einem festen Bestandteil des Kalenders der trilateralen Partnerschaft geworden.

Święto Plonów

Wśród Słowian dożynki połączone z obrzędami dziękczymi na ukończenie żniw i zebrane plony zawsze były bardzo ważne. Dla naszych gmin stały się tym ważniejsze, że podczas wielu wzajemnych wizyt poznaliśmy tradycje naszych czeskich, niemieckich (lużyckich) i polskich sąsiadów, okraszone m.in. występami muzycznymi, targiem ziół czy wspólną wycieczką.

Dožínky

Dožínky spojené s děkovnými obřady na zakončení žní a za sebranou úrodu byly mezi Slovany vždy velmi důležité. Pro naše obce se staly o to významnější, že při mnoha vzájemných návštěvách jsme poznali tradice našich českých, německých (lužických) a polských sousedů, zkrášlené mj. hudebními vystoupeními, bylinkovým trhem či společným výletem.

Erntedankfest

Bei den Slawen hatten Erntefeste in Verbindung mit Dankesfeiern für die Vollendung der Ernte und die geernteten Feldfrüchte seit jeher eine große Bedeutung. Für unsere Gemeinden sind sie umso wichtiger geworden, als wir bei vielen gegenseitigen Besuchen die Traditionen unserer tschechischen, deutschen (lausitzischen) und polnischen Nachbarn kennengelernt haben, u.a. bei musikalischen Darbietungen, einem Kräutermarkt oder einem gemeinsamen Ausflug.

Jaselka

Wspólne śpiewanie kolęd, choćby i brzmiały w innym niż nasz własny języku to wspaniałe, jednocześnie ludzi doświadczanie. Jaselka, które mogliśmy podglądać u naszych sąsiadów, jeszcze bardziej nas do siebie zbliżyły. Zagrana przez dzieci historia narodzin Jezusa jest wszak tylko jedna.

Živý betlém

Společné zpívání koled, i kdyby zněly v jiném než našem vlastním jazyce, je krásná zkušenost, která lidi spojuje. Živé betlémy, kterým jsme mohli přihlížet u našich sousedů, nás spolu sblížily ještě více. Vždyť příběh o narození Ježíše v podání dětí je stále týž.

Krippenspiel

Das gemeinsame Singen von Weihnachtsliedern, auch wenn sie in einer anderen Sprache als unserer eigenen erklingen, ist eine wunderbare Erfahrung, die die Menschen verbindet. Das Krippenspiel, das wir bei unseren Nachbarn bewundern konnten, brachte uns noch näher zusammen. Schließlich gibt es nur eine Geschichte von der Geburt Jesu, die von Kindern präsentiert wurde.

Koncerty

Chór kościoła św. Wacława w Pasekach nad Jizerou podbił serca mieszkańców naszych gmin licznymi koncertami w świątyniach naszego pogranicza. Ale muzyczny koloryst polsko-czesko-niemieckiego partnerstwa wzbogaciły i przygotowane z różnych okazji występy polskich zespołów ludowych Czerniczanki i Dziwiszowianki.

Koncerty

Svatováclavský sbor při kostele sv. Václava v Pasekách nad Jizerou si získal srdce obyvatel našich obcí četnými koncerty ve svatostáncích našeho pohraničí. Hudební kolorit polsko-česko-německého partnerství však obohatila také vystoupení polských lidových souborů Czerniczanki a Dziwiszowianki připravená při různých příležitostech.

Konzerte

Der Chor der Wenzelskirche in Paseky nad Jizerou hat mit seinen zahlreichen Konzerten in den Kirchen unserer Grenzregion die Herzen der Einwohner unserer Gemeinden erobert. Das musikalische Kolorit der polnisch-tschechisch-deutschen Partnerschaft wurde aber auch durch die Auftritte der polnischen Volksmusikensembles Czerniczanki und Dziwiszowianki bereichert, die zu verschiedenen Anlässen vorbereitet wurden.

Rajdy Gmin Partnerskich

Październik to dla naszych gmin miesiąc wspólnych rajdów, na których mieliśmy okazję poznać najpiękniejsze zakątki zamieszkiwanych przez nas terenów. Podczas wędrówek, przyjrzeliśmy się także możliwościom, jakie nasze partnerskie miejscowości stwarzają do aktywnego wypoczynku i to niezależnie od wieku czy zamiłowań przybywających do nich gości.

13-10-2018

Závody partnerských obcí

Říjen je pro naše obce měsícem společných závodů, na nichž jsme měli možnost poznat ta nejkrásnější zákoutí oblasti, ve které bydlíme. Na výletech, jsme prozkoumávali také možnosti, jaké naše partnerské obce vytvářejí pro aktivní odpočinek, a to bez ohledu na věk či zájmy hostů, kteří sem zavítají.

Wanderungen der Partnergemeinden

Der Oktober ist für unsere Gemeinden ein Monat gemeinsamer Wanderungen, bei denen wir die Gelegenheit hatten, die schönsten Ecken der von uns bewohnten Gebiete kennen zu lernen. Bei den Wanderungen, haben wir uns die Möglichkeiten angesehen, die unsere Partnerorte für eine aktive Erholung, unabhängig vom Alter oder den Vorlieben der Besucher, bieten.

Wspólne działania

Grudniowe omawianie odbytych w danym roku spotkań, zorganizowanych przez nasze gminy, już nie mogłyby odbyć się bez przekazywania sobie kalendarzy, które każdy z partnerów przygotowuje dla pozostałych. Piękne fotografie ukazujące uroki pogranicza oraz dokumentujące nasze wspólne działania przez cały rok przypominają potem o zbudowanym właśnie wspólnym dziedzictwie.

Společné aktivity

Prosincové bilancování setkání uskutečněných v daném roce a uspořádaných našimi obcemi by se už nemohlo obejít bez vzájemného předávání kalendářů, které každý z partnerů připraví pro ostatní. Krásné fotografie zachycující půvaby pohraničí a dokumentující naše společné aktivity nám pak po celý rok připomínají, jaké společné dědictví jsme právě vybudovali.

Gemeinsame Aktivitäten

Die Besprechung der von unseren Gemeinden im jeweiligen Jahr organisierten Treffen, die immer im Dezember stattfindet, ist ohne die Übergabe der Kalender, die jeder Partner für die anderen vorbereitet, nicht mehr vorstellbar. Die schönen Aufnahmen, die die Reize des Grenzlandes zeigen und unsere gemeinsamen Aktivitäten im Laufe des Jahres dokumentieren, erinnern uns an das gemeinsame Erbe, das wir dadurch aufgebaut haben.

Seniorzy

Obchody Dnia Seniora czy Spotkania Seniorów Gmin Partnerskich to dla nas bardzo ważne okazje, by docenić wkład emerytowanej części naszych mieszkańców w społeczno-kulturalne życie naszych gmin. Opowieści i wspólne muzykowanie tylko uświetniają te cenne chwile.

Senioren

Die Feierlichkeiten zum Seniorentag oder die Seniorentreffen der Partnergemeinden sind für uns sehr wichtige Anlässe, um den Beitrag des pensionierten Teils unserer Einwohner zum sozialen und kulturellen Leben unserer Gemeinden zu würdigen. Geschichten und das gemeinsame Musizieren machen diese wertvollen Momente nur noch schöner.

Imprezy modelarskie

Urządzane w naszych partnerskich gminach pikniki modelarskie, połączone z warsztatami modelarskimi, w licznej grupie naszej latośni obudziły nowe, twórcze i przynoszące ogrom satysfakcji hobby. Niektórym aż trudno doczekać się przyszłego roku, by znowu zagłębić się w tajniki konstrukcji szybowców, samolotów, czy najprostszych latawców i balonów.

Modelářské akce

Modelářské pikniki pořádané v našich partnerských obcích ve spojení s modelářskými workshopy probudily v početné skupině našich ratolestí nový a tvůrčí koníček přinášející obrovskou satysfakci. Někteří se vyloženě nemůžou dočkat příštího ročníku, až se znova ponoří do tajů konstrukcí kluzáků, letadel či těch nejjednodušších draků a balonů.

Veranstaltungen für Modellbauer

Die Picknicks der Modellbauer in unseren Partnergemeinden, kombiniert mit Modellbau-Workshops, haben bei einer großen Gruppe unserer Kinder ein neues, kreatives Hobby geweckt, das ihnen sehr viel Spaß und Freude bereitet. Einige von ihnen können es kaum erwarten, bis sie im nächsten Jahr wieder in die Welt der Geheimnisse des Baus von Segelflugzeugen, Flugzeugen oder einfachsten Drachen und Ballons eintauchen können.

Spotkania

Bez naszych spotkań, a przez dwadzieścia lat zorganizowaliśmy ich bagatela ponad 400 (!), nie zbudowalibyśmy tak silnego partnerstwa. Co bardzo ważne, do udziału w naszych przedsięwzięciach angażujemy wszystkich mieszkańców naszych gmin: dzieci, dorosłych, seniorów, samorządowców, przedsiębiorców, strażaków, rolników, nauczycieli, przewodników, rzemieślników i artystów. Razem odkrywamy bogate życie naszych gmin, ich historie, tradycje, bolączki i mocne strony. Odkrywamy siebie i sąsiadów, którzy pomimo innej narodowości, stają się nam bliscy jak rodzina.

Setkání

Bez našich setkání, a za dvacet let jich uspořádali – k nevíre – více než 400 (!), bychom tak silné partnerství nevybudovali. A co je velmi důležité, do našich akcí se snažíme aktivně zapojit všechny obyvatele našich obcí: děti, dospělé, seniory, zaměstnance samospráv, podnikatele, hasiče, zemědělce, učitele, průvodce, řemeslníky i umělce. Společně objevujeme bohatý život našich obcí, jejich historii, tradici, bolesti i silné stránky. Objevujeme sebe i sousedy, kteří nám jsou, i přes jinou národnost, blízcí jako rodina.

Begegnungen

Ohne unsere Begegnungen, von denen wir in den letzten zwanzig Jahren über 400 (!) organisiert haben, hätten wir keine so starke Partnerschaft aufbauen können. Sehr wichtig dabei ist, dass wir alle Einwohner unserer Gemeinden in unsere Veranstaltungen einbeziehen: Kinder, Erwachsene, Senioren, Beamte der Selbstverwaltungen, Unternehmer, Feuerwehrleute, Landwirte, Lehrer, Fremdenführer, Handwerker und Künstler. Gemeinsam entdecken wir das reiche Leben in unseren Gemeinden, ihre Geschichten, ihre Traditionen, ihre Übel und ihre Stärken. Wir entdecken uns selbst und unsere Nachbarn, die trotz unterschiedlicher Nationalitäten zu einer Familie für uns werden.

Wycieczki

Wyjazdy studyjne, wyprawy turystyczne piesze, kajakowe, na nartach czy rowerach, czy wreszcie wycieczki geologiczne, pozwalające poznać m.in. geologiczne bogactwo Karkonoszy, Górz Izerskich i Górz Kaczawskich, każdemu ich uczestnikowi przyniosły ogrom radości. Pozwoliły nam także poznać i te mniej znane zakamarki naszych gmin, docenić ich historię i charakter.

Výlety

Studijní pobyt, turistické výpravy – pěší, vodácké, na lyžích či na kolech, nebo konečně geologické výlety, které umožňují seznámit se mj. s geologickým bohatstvím Krkonoš, Jizerských hor a Kačavských hor, přinesly každému účastníkovi spoustu radosti. Umožnily nám poznat také ta méně známá zákoutí našich obcí, docenit jejich historii i současnou podobu.

Ausflüge

Studienreisen, touristische Ausflüge zu Fuß, mit dem Kanu, auf Skier oder mit dem Fahrrad und schließlich geologische Exkursionen, bei denen wir unter anderem den geologischen Reichtum des Riesengebirges, des Isergebirges und des Ober-Katzbach-Gebirges kennenlernen konnten, bereiteten allen Teilnehmern große Freude. Sie erlaubten uns auch die weniger bekannten Ecken und Winkel unserer Gemeinden kennen zu lernen sowie ihre Geschichte und ihren Charakter zu schätzen.

Sport i rekreacja

O tym, że sport to zdrowie nasze gminy wiedzą bardzo dobrze. Realizując razem szereg wydarzeń sportowych, zdołaliśmy się przekonać, że sport służy także zacieśnianiu ludzkich więzi. Zawody narciarskie, biegi pod górę, biegi narciarskie, turnieje piłki nożnej, kilkanaście wspólnych rajdów dla dzieci i dorosłych stały się tego dowodem. A najbardziej wysportowani wydają się być nasi strażacy, którzy z niesłabnącym zapałem biorą udział w zawodach strażackich, sportowo-pożarniczych czy w biciu rekordu Guinnesa w tloczeniu wody na odległość.

Sport a rekreace

Heslo „sportem ku zdraví“ naše obce velice dobře znají. Při společné realizaci řady sportovních událostí jsme se dokázali přesvědčit, že sport slouží také k upevnění mezilidských vztahů. Lyžařské závody, běhy do kopce, běžkařské závody, fotbalové turnaje, téměř dvacet společných závodů pro děti i dospělé jsou toho důkazem. Těmi nejvíce sportovně založenými se pak zdají být naši hasiči, kteří se s neutuchajícím elánem pouštějí do hasičských soutěží, požárního sportu nebo překonávání Guinessova rekordu ve stříkání vody do dálky.

Sport und Freizeit

Unsere Gemeinden wissen sehr gut, dass Sport gesund hält. Durch die Organisation mehrerer gemeinsamer Sportveranstaltungen, konnten wir uns überzeugen, dass Sport auch dazu dient, die zwischenmenschlichen Beziehungen zu stärken. Skirennen, Bergläufe, Skilangläufe, Fußballturniere, mehrere gemeinsame Wanderungen für Kinder und Erwachsene sind ein Beleg dafür. Und die sportlichsten scheinen unsere Feuerwehrleute zu sein, die mit unermüdlichem Enthusiasmus an Sport- und Feuerwehrwettbewerben oder am Guinness-Rekord im Pumpen von Wasser über eine bestimmte Distanz teilnehmen.

NAGRODY i WYRÓŻNIENIA

Nasza współpraca została doceniona i wyróżniona na forum Euroregionu Neisse – Nisa – Nysa, którego kapituła przyznała naszym gminom następujące nagrody:

- II miejsce w kategorii Partnerstwo Komunalne (2010 rok),
- II miejsce w kategorii Najlepsza transgraniczna współpraca partnerska (2015),
- I miejsce w kategorii Najlepsza transgraniczna współpraca komunalna (2016),
- nagrodę za Największe osobiste zaangażowanie we współpracy transgranicznej (2017), którą otrzymał Edward Dudek.

Oczywiście jesteśmy bardzo wdzięczni, że efekty naszej wspólnej pracy zostały dostrzeżone poza naszymi gminami. Jednak nagroda, którą stale odbieramy, i która przynosi najwięcej satysfakcji, to przyjaźń, którą udało się zbudować pomiędzy mieszkańcami naszych miejscowości.

Ocenění a vyznamenání

Naše spolupráce byla oceněna a vyznamenána na fóru Euroregionu Neisse – Nisa – Nysa, jehož porota udělila našim obcím tato ocenění:

- 2. místo v kategorii Komunální partnerství (2010),
- 2. místo v kategorii Nejlepší přeshraniční partnerská spolupráce (2015),
- 1. místo v kategorii Nejlepší přeshraniční komunální spolupráce (2016),
- cena pro Osobnost s významným přínosem pro přeshraniční spolupráci (2017), kterou obdržel Edward Dudek.

Samořejmě jsme velice vděční za to, že si výsledků naší společné práce všimli také mimo naše obce. Avšak cenou, kterou přijímáme neustále a která přináší největší uspokojení, je přátelství, jaké se podařilo vybudovat mezi obyvateli našich obcí.

Preise und auszeichnungen

Unsere Zusammenarbeit wurde auf dem Forum der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa gewürdigt und ausgezeichnet, dessen Jury unseren Gemeinden folgende Preise verliehen hat:

- 2. Platz in der Kategorie Kommunale Partnerschaft (2010),
- 2. Platz in der Kategorie Beste grenzüberschreitende Partnerschaft (2015),
- 1. Platz in der Kategorie Beste grenzüberschreitende kommunale Zusammenarbeit (2016),
- Auszeichnung für das größte persönliche Engagement für die grenzüberschreitende Zusammenarbeit (2017), die Edward Dudek erhielt.

Natürlich sind wir sehr dankbar dafür, dass die Auswirkungen unserer gemeinsamen Arbeit auch außerhalb unserer Gemeinden anerkannt werden. Die Auszeichnung, die wir immer wieder erhalten und die uns am meisten Freude bereitet, ist jedoch die Freundschaft, die zwischen den Bewohnern unserer Ortschaften aufgebaut werden konnte.

Wspólna realizacja projektów z Gminami Partnerskimi

Programy PHARE realizowane przez Urząd Gminy Jeżów Sudecki

2003	Euroregionalne zawody sportowo-pożarnicze
2003	Zwyczaje i tradycje ludowe gmin partnerskich Euroregionu Nysa
1994	Euroregionalne ścieżki rowerowe-północna obwodnica Jeleniej Góry-Gmina Jeżów Sudecki
2005	Euroregionalne Centrum spotkań gmin partnerskich
2005	Zieloną drogą do Europy

INTERREG III A

2006	Dziwiszów – Dziedzictwo Narodów Śląska
2007	Euroregionalne Forum Straży Pożarnych Gmin Partnerskich
2007	Muzyka i śpiew w Euroregionie Nysa

Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013

2008	Karkonoski Rajd Gmin Partnerskich
2009-2010	Muzyka i tradycje ludowe w Euroregionie Nysa
2009-2010	Ruszaj z nami ponad granicami
2010	Euroregionalne Forum straży pożarnych Gmin Partnerskich
2010	Szlakiem średniowiecznego prawa

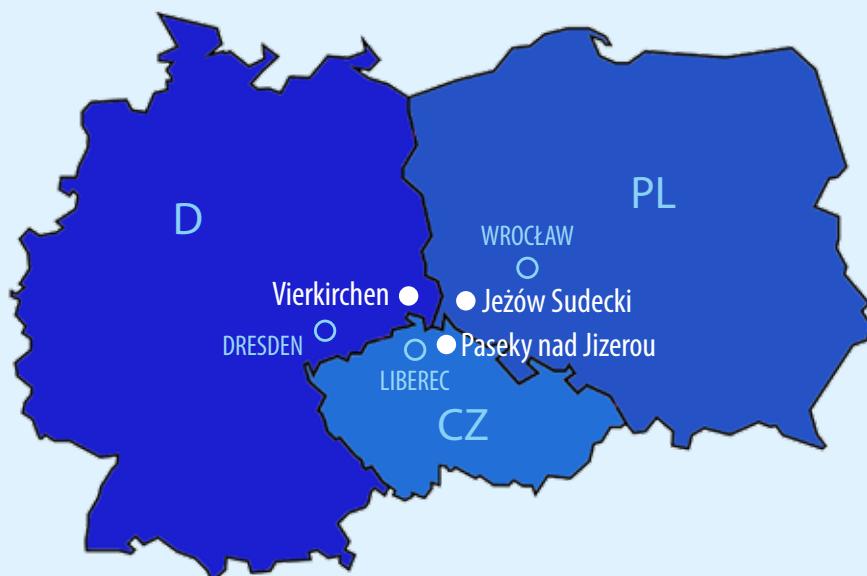
2011/2012	10-lecie współpracy Gmin Jeżów Sudecki i Paseky nad Jizerou
2012-2013	Bajkowy świat w gminach partnerskich
2014	Z nurtem rzeki Bóbr
2014	Euroregionalny Piknik Modelarski
2014	Skarby Karkonoszy i Górz Izerskich

Program Operacyjny Współpracy Transgranicznej Polska – Saksonia 2007-2013 w Euroregionie Nysa

2010	Święto plonów – promocja polskich i niemieckich tradycji
2011-2013	Euroregionalne Centrum Spotkań Gmin Partnerskich – Etap II
2012	„Euroregionalne spotkanie młodzieżowych drużyn pożarniczych”

INTERREG V – A Republika Czeska – Polska 2014-2020

2016	Euroregionalne Forum Straży Pożarnych
2016-2017	Współpraca Gmin Partnerskich w tradycji i kulturze narodów
2017-2018	Cztery pory roku na górkim stoku
2018/2019	Szlakami dawnego górnictwa po obu stronach Karkonoszy i Górz Izerskich
2020/2021	Muzyka i śpiew w Gminach Partnerskich
2021	20-lecie partnerstwa Gmin Jeżów Sudecki i Paseky nad Jizerou

Gmina Jeżów Sudecki
58-521 Jeżów Sudecki, ul. Długa 63
www.jezowsudecki.pl
gmina@jezowsudecki.pl

Gemeindeverwaltung Vierkirchen
Melaune 54, 02894 Vierkirchen
www.vierkirchen.com
gemeinde.vierkirchen@vierkirchen.com

Obec Paseky nad Jizerou
Paseky 242, 512 47 Paseky nad Jizerou
www.paseky.cz
obec@paseky.cz

Opracowanie: Bożena Matuszewska
Zdjęcia: Elżbieta Bojczuk, arch. gm. Jeżów Sudecki
Skład i druk: Wydawnictwo AD REM

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt p.n. „20-lecie partnerstwa gmin Jeżów Sudecki, Paseky nad Jizerou” jest współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz środków budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu Nysa w ramach Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014–2020.